

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
SECOND SEMESTER

Subject: Study of Ideas and Institutions in Ancient and Medieval India (HC22-201)

Date: 30/12/2024

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Explain with examples the various types of sources of ancient and medieval India.
 2. Describe the salient features of Indo-Islamic art and architecture stating examples.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Trace the evolution of the Jati system from the Varna system with special emphasis on restrictions on social mobility.
 2. Explain the Buddhism and its principles.
 3. Examine the Bhakti movement as an attempt to bring about social harmony.
 4. Examine the nature of evolution of state in Mughal India.
 5. Examine the salient features of the Vijayanagara state as a medieval regional state.
 6. Elaborate the nature of socio-economic ideas & institutions in south India as reflected in sangam literature.
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Archaeological sources of medieval India
 - b) Sufism
 - c) Gandharva school of art
 - d) Varnashramdharma

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. प्राचीन आणि मध्ययुगीन भारताचे इतिहासाचे विविध साधने प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.
 २. भारतीय मुस्लिम कला आणि शिल्पशास्त्राच्या गुण-वैशिष्ट्यांचा सोदाहरण परामर्श घ्या.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. वर्णव्यवस्थेत जातिव्यवस्थेची निर्मिती कशी झाली याचा सामाजिक गतिशीलतेवर विशेष भर देऊन आढावा घ्या.
 २. बौद्धधर्म स्पष्ट करून त्याची तत्वे लिहा.
 ३. सामाजिक सुसंवाद साधण्याचा प्रयत्न म्हणून भक्तिपंथाचे परीक्षण करा.
 ४. मुघल काळात राज्यसंस्थेचा विकास कसा झाला याचे परीक्षण करा.
 ५. मध्ययुगीन प्रादेशिक सत्ता म्हणून विजयनगर राज्याच्या गुणवैशिष्ट्यांचे परीक्षण करा.
 ६. संगम साहित्यामध्ये प्रतिबिंबित झालेल्या दक्षिण भारतातील सामाजिक आणि आर्थिक संस्था व संकल्पनांचे स्वरूप विशद करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) मध्ययुगीन भारताची पुरातत्वीय साधने
 - ब) सूफीपंथ
 - क) गांधार कलासंप्रदाय
 - ड) वर्णाश्रमधर्म